

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Juliol de 1996 * núm. 229

- * Els quatre clotets
pàg. 3
- * Batec
pàg. 4
- * Crònica Informal
pàg. 6
- * Tal dia com avui
pàg. 7
- * Entrevista amb
Spencer Groves
pàg. 8
- * Miquel Àngel Riera
pàg. 9
- * Grup folklòric
de Madeira
pàg. 10
- * Lira d'or
pàg. 11
- * Demografia
pàg. 15
- * Acomiadament de
Josep Galmés
pàg. 16
- * Estudi sobre
l'esport local
pàg. 18
- * El programa de
les festes
pàg. 21
- * Si lleu...
pàg. 22
- * El temps
pàg. 23
- * Això era i no és: el
pont del Camp Rodó
pàg. 24

La plaça Nova

Potser algú arribi a pensar que ja hem parlat massa vegades de la reforma de la plaça Nova, però, aprofitant l'avinentsa de l'exposició pública del projecte durant les festes, consideram que, tractant-se d'un tema que ens afectarà a tots en el futur, tenim dret a donar la nostra opinió les vegades que faci falta, encara que no ens la demanin i ens puguin acusar de pesats.

Per a nosaltres hi ha dos aspectes que s'haurien d'haver tingut en compte, per a un dels quals ja no hi ha la possibilitat de què sigui així.

El primer és el propi projecte. Sense entrar, ni molt manco, en discrepàncies personals amb l'arquitecte, el qual ens mereix tots els respectes com a persona i com a professional, som del parer que a l'hora de decidir entre els que es presentaren l'any 92 hi havia d'haver participat més gent. Tres carrioners i els tres llorencins de l'equip de govern han decidit quina plaça ha de tenir el poble, sense consultar-ho amb els veïns o institucions locals interessades, i ni tan sols amb la resta de membres del Consistori que estan a l'oposició, que entre tots representen gairebé el doble de llorencins que ells. Si haguessin donat l'oportunitat d'opinar per ventura el projecte hauria resultat exactament el mateix, però també hi cap la possibilitat que hi hagués hagut alguna suggerència que l'hagués millorat en algun aspecte. El que sí és segur és que si hi ha algun problema en qualsevol sentit no podran donar la culpa a ningú.

El segon és l'empresa que el portarà a terme. Les darreres adjudicacions de l'Ajuntament porten a pensar que hi ha alguns constructors que *tenen bo* per dins la Sala, ja que quasi totes les obres són duites a terme pels mateixos. Esperem que aquesta vegada no hagi pliques per fer caramull ni concessions a dit, i que la transparència i la igualtat d'oportunitats sigui la tònica que campi sobre la concessió.

També, ja que en parlem, seria desitjable, com ja comentàrem a un altre *Editorial* recent, que els tècnics de l'Ajuntament vigilassin d'aprop les obres, no fos cosa que sortissin bunyols com el del clavegueram o la unitat sanitària. Tot plegat, fet així com cal, ajudaria a què els llorencins, després de tants d'anys de patir una ruïna de plaça Nova, tinguéssim un lloc agradós on reunir-nos per parlar, reposar o fer festa, que al cap i a la fi és el destí de les places.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Telèfon: 569119

Publicitat: Maria Galmés * Telèfon: 569509

Juliol de 1996

Número 229

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Quina

Joan Santandreu

Guillem Soler

Col·laboren

Xisca Santandreu	Una cabra	Portada
Guillem Pont	Els 4 clotets	3
Varis	Batec	4
Josep Cortès	Crònica informal	6
	Tal dia com avui	7
	Miquel À. Riera	9
	Això era i no és	24
Pere Santandreu	Spencer Groves	8
Sa Mostra	Casa do Povo	10
Joan Duran	Lira d'Or	11
Sebastià Alzamora	D'Apoteosi del cercle	12
Jaume Galmés	Prejudici i judici	13
Laura López	Poemes 96	14
Nicolau/Simonet	Demografia	15
Josep Galmés	Acomiadament	16
Antoni Servera	L'esport local	18
Ajuntament	Programa de festes	21
Maria Galmés	Si lleu...	22
	Comptabilitat	
Xesc Umbert	El temps	23
Isabel Nicolau	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors. De l'Editorial se'n responsabilitzen el Director i el Consell de Redacció

1.- UN JULIOL TRIST

La mort de diverses persones importants en el món de les lletres ens ha sobtat en aquest juliol atípic: Primer fou Palau i Camps, a qui els del Club Card coneguérem a rel d'aquella, ja llunyana, trobada d'Escriptors en Llengua Catalana. Passejant arribàrem fins a Ses Sitges, la casa natal de Mn. Salvador Galmés, on dinàrem i ballàrem. Ell n'era l'ànima de la trobada. Una trobada on, entre d'altres coses, s'evidencià que danses molt parescudes a les "jotes mallorquines" també es ballen en altres indrets.

Després, el campaner Damià Huguet. Un dels seus llibres de poemes "Esquena de ganivet" formava part, si no ho record malament, del primer paquet que compràrem per a la biblioteca del Club Card.

Dia vint ens deixava Miquel Àngel Riera, tan lloat des del vessant literari com des del vessant humà. Ben relacionat amb diversos estaments de la vila, havia estat jurat de diversos concursos locals. A més era un home discret, però present; la darrera vegada, a una de les conferències del Centenari.

"Fuita i martiri de Sant Andreu Milà" també fou una de les primeres obres de la biblioteca del Card. Els qui rondàvem per allà no en férem una lectura col·lectiva, però sí una lectura comentada.

I ja a les acaballes, Guillem Oliver Suñer, també natural de Manacor, arquitecte i, entre altres coses, coautor de varis llibres de construccions mallorquines.

Un juliol trist. Tots ells joves. És ver que deixen forta petjada, però també ho és que encara haguessin pogut produir molt encara. Aquesta Terra els necessitava.

2.- UN JULIOL SORPRENENT

"El Ayuntamiento de Sant Llorenç reforma Ca n'Apol·lònia. Palma.- El Consistorio de Sant Llorenç ha anunciado que destinara 5.700.000 pesetas a las obras de remodelación de..."

Tenc la fotocopia davant el nas, això és el que deia un diari de Ciutat el dia vint-i-dos de juliol. Si no fos que ja hi estem acostumats i sabem que "totes" les notícies s'han d'agafar amb pines, hi hauria per assustar-se. Per pensar que alguna desgràcia incontrolable havia afectat la casa de cultura de Son Carrió inaugurada l'any passat.

Com que no n'havia sentit parlar, em vaig suposar que el periodista anava errat. Supòs que no és que s'hagi de fer una reforma, segurament s'ha de continuar la reforma iniciada o refer-ne part de la feta. Sens dubte, el titular possibilita interpretacions errònies. O s'havia quedat traspaperat!

3.- UN JULIOL LLUNYÀ

"No els matam pel que han fet, sinó pel que hagueren fet si nosaltres els haguéssim deixat..."

Aquesta frase em gela la sang. L'aporta en Miquel Ferrà i Martorell en un article publicat a la premsa sota el títol "18 de juliol de 1936". Una frase dita per un jerarca feixista on pretén justificar (i de quina manera!) els afusellaments dels republicans. Uns afusellaments solament possibles en un món incult i pobre en tots els sentits. I tampoc no fa tants anys d'això.

4.- DADES DE JULIOL

La premsa econòmica en parla. I també els noticiaris per boca dels polítics: això que en diuen *estat del benestar*, s'ha acabat. Abans ens havíem d'estrènyer la corretja, ara s'ha acabat la llet de pot.

Potser per això és bo recordar les dades (percentatge en relació al Producte Interior Brut):

	1960	1994
Defensa	2,1	1,2
Pensions	2,6	11,7
Atur	0	3,3
Educació	0,7	4,4
Sanitat	0,9	5,8
Inversions	2,6	3,9

Les dades, parcials, són aquestes. Les lectures al cap de cada lector.

I UN AFEGITÓ: SABER PERDRE

De tots és conegut que una de les qualitats més importants que pot tenir una persona és saber perdre amb dignitat. La vida és lluita contínua. Qui ho dubta! I els revessos es produeixen adesiara. Acceptar-los amb humilitat és aprendre a viure.

Supòs que hi deu haver una explicació -tot té una explicació en aquest món-, però aparentment, amb el tema d'en Josep Galmés, l'anterior assistent social, el Consistori no ha sabut perdre. Sense entrar en la "lletra menuda" (m'han dit, he dit, han dit...), el jutge ha donat la raó a en Pep en el sentit que la finalització del contracte fou un acomiadament soterrat i conseqüentment improcedent. Al Consistori li quedaven varis camins: recórrer la sentència o acceptar-la, i en aquest últim cas readmetre el treballador o pagar l'acomiadament. El Consistori, amb els doblers de tots, ha decidit pagar. Fins aquí molt bé. Tot legal.

Amb tot i amb això, se m'ocorren dues preguntes sense resposta: Qui és el vertader culpable d'aquesta situació? No s'haguessin pogut trobar camins de convergència entre els interessos del treballador i els de l'empresari? S'han cercat aquests camins o s'ha utilitzat el mètode de la prepotència?

Guillem Pont

ESCOLA D'ESTIU

Acabada l'escola d'hivern, dia primer de juliol tornà començar l'escola, aquest pic d'estiu, a la qual hi anaren tots els al·lotjats de Sant Llorenç i veïns del municipi tots els matins, llevat dels caps de setmana i els dies festius.

De dilluns a dijous es feien tallers i s'anava a la piscina municipal a refrescar-se, i els divendres partien d'excursió a part o banda, procurant que hi hagués qualque platja.

Va acabar el dia 30, i el vespre hi va haver una mica de festa de fi de curs.

SOPAR DEL PSM

El passat dia 28 de juny tota una gran colla de *pessemeros* es reuniren al molí d'en Sopa, a Manacor, per celebrar una trobada. Aquest sopar cada any es fa a un indret doiferent de l'illa, i enguany va tocar al llevant mallorquí.

A la trobada hi assistí un gran nombre de gent, i també algunes autoritats del partit, com en Pere Sampol, na Maria Antònia Vadell, en Damià Pons, n'Antoni Sansó... A l'hora dels discursos en Pere va parlar del pacte del CIM, i na Maria Antònia de la política manacorina, sempre amb paraules d'encoratjament davant la situació política de les Balears. Alguns dels llorencins acabaren la festa als *Catòlics*, de Manacor.

LLORENCINS A CIUTADELLA

No hi fariem gaire enfora si afirmàvem que quasi tots els joves llorencins volgueren sebre què era un *jaleo*, i per això agafaren el vaixell i se'n anaren a Menorca a participar en les festes de sant Joan, a Ciutadella.

És una llàstima que a unes festes amb tanta tradició i solemnitat com són aquestes hi hagi tanta gent que hi vagi només per veure cavalls i provar el *ginet*. I és que és ben encertada la dita menorquina: *els mals dels menorquins són la tramuntana i els mallorquins!*

PLENARI A L'AJUNTAMENT

A principis de juliol es va celebrar un ple ordinari que fou ben divertit: durant la sessió entre el públic es posaren messsions per veure si en Miquel *Comis* s'acabava de dormir d'una vegada, ja que va fer més d'una becada.

Més tard gairebé esclafiren de rialles quan en Fal·lera demanà informació sobre la famosa direcció prohibida de la carretera de Calicant. Llavors en Miquel es deixondí i recordà que ell no oblidarà mai aquest assumpte.

També es varen debatre altres temes que no fan rialles, com tot l'enrenou de préstecs que tant ens toca la butxaca als llorencins. Aquest punt fou aprovat per tot l'equip de govern, llevat de na Jerònia Mesquida, que no va assistir al ple.

SANT JOAN

A pocs municipis de Mallorca es conserva encara la tradició que surti un jove vestit de Sant Joan Pelut i balli acompanyat d'una colla de sonadors, però aquí encara la conservam, afortunadament.

Dia 24 de juny sortí en Biel Nicolau per la capella de la Mare de Déu, acompanyat de l'amo en Pep de son Berga, en Toni Orell i en Toni Fai, i ballà i sonaren davant l'altar major. Després, un vegada acabada la celebració, repetiren la dansa damunt el lloc sagrat.

Enguany es repartiren caramels entre el públic. Esdevindrà tradició? Necessiten glucosa els feligresos? Ah! fillets, qui ho sap?

CONFIRMACIÓ

Després de la catequesi de confirmació, que durà més o menys el mateix temps que un curs escolar, va tenir la seva cloenda amb la celebració de l'acte de la confirmació.

La confirmació és un dels set sacraments de l'Església, destinat a con-

firmar el cristià en la gràcia del baptisme. Els joves que volgueren refer la promesa foren cinquanta-vuit.

El bisbe de Mallorca, Teodor Úbeda, oficià la cerimònia juntament amb quatre capellans més. Perquè la celebració quedàs més lluïda vingueren dos joves de Manacor, que amb les seves guitarres animaren la festa.

En acabar la missa feren un refresc a l'Escola nova per als nous confirmats, els parents i els catequistes.

CONCERT

El dia 28 de juliol, a l'església de Sant Llorenç, tingué lloc un concert de música clàssica, a càrrec de la coral de cambra del Reial Col·legi-Universitat de la música d'Estocolm, Suècia.

Aquesta coral feia una estada a la nostra illa per estudiar i intercanviar conceptes amb músics de Mallorca, i aprofitant l'avinentesa vingueren a Sant Llorenç.

Ens oferiren peces de Toivo Kuula, Sven-Erik Bäck, Lars Edlund, Knut Nystedt, Oskar Lindberg, etc.

L'assistència de públic no fou gaire nombrosa, però de cada vegada hi ha més interès per aquests tipus d'actes culturals.

CONCERT DE VENT METALL

Al pati de l'Escola nova poguérem gaudir, el dia 6 del mes passat, d'un concert a càrrec d'un grapat de joves que havien participat a un curset a Montuiri.

Aquests joves eren components de diverses bandes de música de Mallorca, i n'hi havia molts, encara que no tots fossin llorencins.

Després del concert la banda oferí un refresc a tots els qui havien participat en el concert.

A PAS DE GEL

De forma una mica irregular, des de *Flor de Card* hem anat comentat la

feina que, principalment des de Catalunya, duia a terme en Rafel Duran. En aquesta ocasió en Rafel ha posat en escena *A pas de gel en el desert*, de l'autor Enric Nolla.

L'obra es va estrenar al Sitges Teatre Internacional, espai que tendeix a potenciar la dramaturgia en llengua catalana.

La posada en escena de l'obra ha reportat a Rafel Duran crítiques molt positives. De fet, si seguim una mica la seva trajectòria professional, podem afirmar que ja és considerat com un dels directors més innovadors i apassionats de tots els professionals relacionats amb Mallorca.

RESTAURANT XINÈS

El dia 30 de juliol un explosió va destruir el restaurant xinès China City, situat a l'Avinguda de les Savines, de Sa Coma. El fet que la desgràcia es produís a les 7 del matí va evitar que s'haguessin de lamentar desgràcies personals, tot i que les econòmiques pujaran a prop de set milions, segons el propietari del restaurant. Algunes vidrieres d'establiments veïnats i els cotxes apar-

cats a la zona també es veieren afectats per l'ona explosiva.

Sembla ésser que l'explosió es va produir a la cuina, on hi havia instal·lada una bateria de bombones de gas propà. Quant a la causa pareix que hi ha versions contradictòries: segons la primera, els tècnics de la Guàrdia Civil de Portocristo, els bombers i la policia judicial de Palma asseguren que no veuen indicis de què fos provocada, i que probablement fos deguda a una fuga en els conductes de gas, que es va encendre per mor del pilot de l'encalentidor.

La segona versió, reforçada pels comentaris dels veïnats que sentiren una forta discussió el vespre abans i pel fet que feia poc que els tècnics havien revisat la instal·lació de gas, parla d'un atemptat provocat per unes suposades bandes mafioses xineses. Es dona el cas que el mateix propietari, que regenta un altre local d'aquest tipus a Cala Rajada, va denunciar l'any passat extorsions per part de l'esmentada banda, la qual cosa va portar a la detenció de tres ciutadans xinesos suposadament relacionats amb aquesta organització.

J. Domenge, M. Febrer, J. Fullana,
N. Jaume, R. Ramon i D. Sánchez

Sant Llorenç

Hom creu que avui és el dia més calorós de l'any, puix que a l'escalfor pròpia del sol en aquest temps se suma encara l'ardència de la foguera on fou cremat el màrtir.

Avui netejaven els fimerals i les xemeneies, perquè el sutge -emprat per a fer oli de sutge- era de més virtut que cap altre dia, i, per tant, l'oli resultava més eficaç.

Refranyer

- Per Sant Llorenç es cremen els ocells.
- Pluja de Sant Llorenç sempre arriba a temps.
- Sant Llorenç escura els torrents.
- Sant Llorenç banyat és ben arribat.
- Pluja de Sant Llorenç a l'Assumpció no fa mal ni renor.
- L'endemà de Sant Llorenç comença l'hivern.
- Per Sant Llorenç l'avellana es menja sense dents.
- Per Sant Llorenç, figues a quens.
- Sant Llorenç duu la filera pel davant o pel darrera, i si no comences a fer fil te n'hauràs de penedir.

del Costumari Català

"SA BOTIGA ECOLÒGICA"

C/ST. LLORENÇ, 49 TF: FAX 83 80 90
07530 ST. LLORENÇ DES CARDASSAR

A LA SEVA DISPOSICIÓ:

- VEGETARIANA
- * ALIMENTACIÓ INTEGRAL MACROBIÒTICA
- * FRUITES I VERDURES DE TEMPORADA I DE CONSUM ECOLÒGIC DE LA FINCA DE "SA TAULERA".
- * REMEIS FLORALS "SORIA NATURAL"
- * COSMÈTICA NATURAL, SENSE QUÍMIQUES
- * PLANTES
- * CONSULTA NATURÒPATA

Un poc per anar massa enfeinat i un altre per manca de ganes, la veritat és que feia una partida de mesos que no assistia als plenaris municipals, i, per tant, no te'n podia donar noves. Aquestes coses de la política municipal són com tot: com més les vas deixant de banda més peresa et fa tornar arrencar, però la meua elevada professionalitat periodística -ele!- em corroïa el cuc de la consciència -de fet, d'en Pepito Grillo a en Pep Mosca tampoc no hi ha gaire diferència, sobretot en el que respecta al nom i a l'insecte-, i el dimarts dia 9 de juliol vaig agafar els atapins i em vaig plantar a la Sala a les 9 en punt de l'horabaixa. El primer que vaig notar, a part que de bon començament només érem els de l'oposició i jo, era que en Tomeu Bovet semblava que havia engreixat una mica, supòs que pels molts compromisos de sopars que comporta el seu càrrec dins la comissió de Cultura; en aquests sentit, com que na Jerònia no va comparèixer, no puc opinar sobre si ha aconseguit mantenir la línia o si també ha afegit alguns quilos a la cintura. Els altres hi eren tots, llevat d'en Miquel Comis, que va arribar tard.

-Que duia s'escopeta?

-No.

-Tanta sort!

Per començar a obrir boca, el secretari va llegir un despatx oficial per donar compte d'algunes infraccions urbanístiques a les quals s'havia obert expedient, i a tothom li va semblar bé exceptuant en Toni Cuc, que va dir que molta gent no es pren l'urbanisme de manera seriosa i continua construint al marge de la llei. Segons la seva opinió, la culpa sigui possiblement de l'Ajuntament, que no s'atreveix a demolar alguna obra i es limita a posar multes als

infractors, a qui els surt més a compte pagar la sanció que no limitar-se a construir segons el que assenyalen les Normes Subsidiàries. Proposà convocar una reunió amb tots els membres del Consistori per tractar el tema amb més profunditat, a la qual cosa el batle s'hi va avenir.

-I per quin dia quedaren?

-No ho digueren, però supòs que serà un dia d'aquests...

A rel del canvi de titular a la conselleria de Transports, l'equip de govern considerarà que podria anar bé reiterar la petició de construir una rotonda a l'entrada del poble i instal·lar uns semàfors reguladors de velocitat, a la qual cosa tots hi vengueren a bé. En Toni Cuc, emperò, com sempre, trobà ossos al lleu i fou del parer que, a més de reiterar la petició, no estaria malament fer algunes passes cap a Ciutat per pressionar d'una manera un poc més efectiva, que ja feia quatre vegades que reiteraven la ditxosa petició i a hores d'ara encara no havien aclarit res.

-Això és com quan un es troba dins una barqueta, perdut dins la mar gran, que està molt bé que resi perquè el bonjesuset el tregui d'aquell perill, però també convé que no s'aturi de remar.

-Santa paraula!

Tot seguit, encara que no hi fos la delegada d'Hisenda, hi havia dos punts que tractaven sobre la conveniència de demanar doblers als bancs: el primer per renovar un compte de crèdit que rebaixaren fins a 27 milions, i el segon per concertar nous préstecs amb diverses entitats, per valor d'una quarantena de milions. A preguntes de'n Toni Cuc, el secretari va dir que si cobràvem tot el que ens deven i pagàvem tot el que devem tendríem un bon superàvit, i que tot i que la recaptació endarrerida s'anava posant poc a poc al dia, encara hi mancava molt per cobrar. El regidor nacionalista va comentar que passava d'hora que es reunís la comissió de Comptes, a fi de saber exacta-

ment què cobra el recaptador i quin percentatge hi ha de rebuts pendents. Tampoc no va estar d'acord en què es concertassin préstecs per pagar obres ja fetes, i va amenaçar que si no s'aturaven de fer-ho els posaria una querella, ja que es tracta d'una il·legalitat; si els doblers no basten per fer-ho tot, que no solen bastar mai -va afegir-, cal establir preferències i no gastar pardamunt les nostres possibilitats, i molt manco quan les obres ja estan enllestides.

-O no s'ajusten an es Pressuposts?

-He sentit dir que hi ha llocs que sí que s'hi ajusten, però no deu ser prop d'aquí, que és segur que es diaris n'haguessin parlat...

Arribats als "Precs i preguntes", punt obligat en els plens ordinaris, començaren, com sempre, per la banda de l'esquerra, on s'asseuen els regidors del PSM. En Toni Cuc, el portaveu, va agafar les missions demanant a veure si per aclarir els comptes de les festes de Son Carrió hauríem d'esperar tant com per les de Sant Llorenç, però va afegir que comprenia el retard per lo enfeinat que estaven els regidors, tenint en compte les dietes que facturaven... També es va mostrar interessat en saber què ens costaria la nova demanda de Democom, que per lo vist ha mogut plet a l'Ajuntament i sol·licita una indemnització de mil milions. El batle li va respondre que exactament no ho sabia, però que els honoraris dels missers, els procuradors i els jutjats anaven en consonància amb la quantitat reclamada, i, per tant, les despeses serien molt elevades.

-Vols dir que tant si guanya Democom com si guanya s'Ajuntament es qui és segur que guanyaran seran es missers?

-Veig que ho has entès.

-Idò no mos ha de venir denou que posin ses demandes d'indemnitzacions tan altes.

-No mos hi ve gens, denou.

En Mateu Gosti, del Partit Popular, va demanar a veure com estava or-

ganitzada la piscina, i en Miquel Comís, l'encarregat, li va contestar que tots els serveis anaven a càrrec del concessionari, que obtenia els ingressos a través del bar, els cursets i les entrades i abonaments dels banyistes, que enguany havien pujat cinc drets, un 16% en relació a l'any passat; va afegir que els de l'escoleta d'estiu, els membres de la banda de música i els compromisos de l'Ajuntament havien d'entrar de franc.

-Es compromisos de s'Ajuntament!?

-Els de l'oposició també s'estranyaren, però en Miquel els va aclarir que els de la banda només s'havien banyat un dia, quan feren una festeta, i que els compromisos eren casos puntuals com aquest i el dels al·lots de l'escoleta.

-Ah.

A continuació, com qui no diu res, en Miquel Fal.lera va comentar que al final havia acabat bé l'assumpte de la direcció prohibida a la carretera de Callicant, però que ell ho acabaria d'arrodonir pintant una retxa groga perquè no hi aparcàs ningú. Es veu, però, que les coses no són com són, sinó com cadascú les veu, perquè en Miquel Comís va trobar que tampoc no havia acabat tan bé com deia el seu adversari polític, ja que li havien llevat els senyals de trànsit una partida de vegades, li havien foradat les rodes del cotxe i, des del mateix

Ajuntament i altres estaments locals, li havien fet una "propaganda" que ell no havia de menester ni havia demanat.

En Miquel Fal.lera també va trobar que sis mesos a cada banda de carrer era massa temps per tenir els cotxes aparcats, i en Miquel Comís li va respondre que els carrers eren per als cotxes, i que la raó principal d'aquesta mesura era perquè a l'estiu estassin a l'ombra i l'hivern al sol.

-I en es carrers que no estan orientats de llevant a ponent, que es mati pega es sol a un costat i es capvespre a s'altre? O passaran orde an es sol que travessi de s'altre costat

-No en parlaren, però crec que es sol farà es seu camí i no s'empatxarà de ses instruccions d'en Miquel Comís.

-Ja ho val.

Per acabar, algú va demanar a en Tomeu Bovet a veure si ja podia avançar un poc de què anirien les festes, i, entre d'altres activitats, el regidor va anunciar que a les berbenes vendrien els *Sopa de cabra* i *Els gossos*.

-Els gossos!?, va inquirir estranyat en Miquel Comís.

-Es cans, li va aclarir en Tomeu Bovet, que per això és el regidor de Cultura i coneix pel cap dels dits totes les variants de l'idioma.

Josep Cortès

Tal dia com avui

ARA FA 80 ANYS

* Que Sant Llorenç va passar a denominar-se *San Lorenzo de Descardazar*.

ARA FA 65 ANYS

* Que el governador va destituir Joan Nadal del càrrec de regidor per ser propietari de *Sa Central*.

ARA FA 60 ANYS

* Que va *estallar* es Moviment.

ARA FA 45 ANYS

* Que Salvador Galmés fou nomenat Fill Il·lustre.

ARA FA 35 ANYS

* Que s'inauguraren les escoles. El primer director fou Mariano Serrano Navarro.

ARA FA 15 ANYS

* Que sor Francesca Planas substituï sor Caterina Picó com a superiora del convent.

ARA FA 5 ANYS

* Que començà la canalització de les aigües.

Josep Cortès

C A M P S A

**amb tota la gamma de carburants del mercat
s'accepten targetes de crèdit i de Solred**

Cra. de Palma a Artà, km 55 * Sant Llorenç des Cardassar

Entrevista amb Spencer Groves

Així com els lectors de *Flor de card* varen poder llegir al seu darrer número, l'Ajuntament de Sant Llorenç ben generosament havia ofert una beca d'estiu a un/a estudiant de la Universitat de Sheffield (Anglaterra). Es tractava que algú de la Gran Bretanya pogués passar unes setmanes a Mallorca de manera que pogués aprofundir *in situ* el seu coneixement de la nostra illa. Més endavant, juntament amb na Maria Bel Sanxo, cap de l'àrea socio-educativa-cultural, vàrem modificar el projecte inicial de manera que una estada a qualsevol part de Mallorca es va convertir en una estada concreta a Sant Llorenç. He d'agraciar personalment la bona disposició de l'Ajuntament, i en nom seu, del batle D. Mateu Puigros, i d'en Pere Josep Lull, que ja des de bon començament ens varen oferir tot el seu suport. També he de manifestar l'atenta i cordial col·laboració de na Maria Bel Sanxo, de na Maria del Refugi i de tots els monitors i monitores de l'escoleta d'estiu.

Durant una setmana n'Spencer Groves, de Manchester, diplomad en literatura anglesa per la Universitat de Sheffield, ha participat en les activitats que s'organitzen a l'escoleta d'estiu al nostre poble. En principi, havia d'ajudar a les classes d'anglès que l'escoleta ofereix, i, ben aviat, tots els nins i nines llorencins, carrioners i de la costa, l'han conegut. S'ha integrat en el grup de monitors i monitores, amb la qual cosa li haurà estat possible de posar en pràctica els seus coneixements de català. Se n'ha anat d'excursió amb el grup, ha fet titelles amb n'Antònia Santandreu i, ben segur que, entre una i una altra activitat, s'ho haurà passat d'allò més bé. N'Spencer s'ha allotjat a les vivendes dels mestres, a l'escola "Guillem

Galmés", ha freqüentat la piscina municipal, gràcies a un passi que li va expedir gratuïtament l'Ajuntament de Sant Llorenç, i als capvespres ha participat en un tàndem. Per als lectors curiosos, el tàndem és una paraula utilitzada en l'ensenyament de llengües i consisteix, senzillament, en un intercanvi: un parlant de llengua catalana i un de llengua anglesa es reuneixen, de manera informal (al bar, a la platja, davant una cervesa, o ara, a l'estiu, davant un granisat gelat), i parlen, una estona en anglès, i una estona en català. Així, poden llegir la premsa, practicar els registres orals o col·loquials de l'idioma, i conèixer una mica més l'idioma que es parla cada dia. A més a més, i això us ho dic per experiència pròpia, també serveix per fer bons amics.

- Spencer, quan vares començar a estudiar català?

Fa tres anys, per casualitat, quan vaig triar una segona llengua a la Universitat. Per evitar l'opció d'anglès medieval, vaig triar català. Tenia un professor "desterrat", en Toni Ibarz, i el Dr Yates, catedràtic de català. Tots dos em van encomanar l'entusiasme, i tu mateix hi has ajudat en els dos darrers cursos.

- Segurament, els lectors de la revista voldran saber el motiu que t'impulsà a començar a estudiar el català?

De fet, de cor sóc una mica anarquista... I no crec que s'hagin de començar els cursos a la universitat únicament pensant en la feina futura.

- Què t'agrada més dels Països de parla catalana i què t'agrada menys? Què et sembla que hauria de canviar? Què hauria de continuar de la forma com és actualment?

Clarament, allò que m'agrada més és el menjar i el clima. Per una altra banda, i com a conseqüència que la majoria dels "guiris borratxets" són una mica ignorants, la gent és simpàtica per

a algú que vol entendre una mica la seva cultura. Allò que m'agrada menys és que per organitzar alguna cosa simple, es necessiti mitja horeta i una discussió forta. Sobre canviar, no puc dir a algú que canviï res de la seva cultura; senzillament haurà de canviar amb el pas del temps. M'agradaria molt que la vida continués sense els estressos que tenim a Anglaterra; allà, per exemple, no podem ni entrar a una botiga sense deixar la bici tancada amb pany.

- Sabem que l'any passat vares obtenir una beca de la Fundació de Cultura Catalana per assistir a un curs de llengua catalana a Gironella (Catalunya). Com va anar l'experiència? Hi vares conèixer molta gent? Què és allò que et va agradar més?

La meua estada allà va ser molt diferent, perquè tots nosaltres érem estrangers aprenent català. Per tant, tot era una festa, cada dia hi havia festes. Aquí, com que sóc tot sol, sóc l'únic, m'he d'acostumar al ritme de la vida del poble. Això m'agrada, perquè sempre he viscut a una ciutat.

- Ja sabem que has estat pocs dies a Sant Llorenç. Tot i això, ens podries assenyalar quins aspectes t'agraden més del poble i quins menys?

Allò que m'agrada més és la piscina. També m'agrada perquè és un poble de veritat, però he de reconèixer que si no fos perquè hi tinc amics o per mor d'aquesta estada segurament no hi hauria vingut. Però, no puc criticar un lloc que m'acull i em dona la benvinguda.

- T'ha costat molt entendre el català que es parla a Mallorca? Ja ho sabies, que era una mica diferent del català que es parla al Principat de Catalunya?

Abans de venir aquí ja sabia que la llengua era un xic diferent. Ja m'he acostumat al xerrar dels adults, però quan els nens criden a l'escola em costa molt entendre'ls.

- Ara que has acabat els teus

tudis de literatura anglesa a la Universitat de Sheffield, quins comptes els teus?

Començaré un màster en ciències polítiques a la Universitat de Manchester.

- En un futur immediat, vols continuar amb els estudis de català?

No sé pas si tindrè l'oportunitat immediatament per continuar els estudis de forma oficial, però tinc prou llibres de contes i poemes en català per

seguir endavant.

- Per a les futures convocatòries de la borsa que t'ha concedit l'Ajuntament, quins canvis hi introduïres, què hi afegiries?

A mi em sembla que algú ho aprofitaria més si l'estada durés més d'una setmana, justament perquè es necessiten uns dies per acostumar-s'hi. També les classes serien més productives per als nens amb més temps. Però no me'n queixo pas.

Spencer, gràcies per la teva col·laboració, i molt d'èxit en els teus estudis de postgrau. Des d'aquí t'animam perquè continuïs estudiant la nostra llengua i aprofundint en la nostra cultura, que ara ja és, en gran mesura, teva.

Pere J. Santandreu Brunet
juliol del 1996

Miquel Àngel Riera

Miquel Àngel Riera en aquests moments és un dels valors més sòlids de les lletres catalanes, tal com ha reconegut la crítica més solvent. Això no obstant, la seva carrera literària s'inicia en un context absolutament contrari al desenvolupament d'aquesta activitat: la repressió que el règim del general Franco exercí contra la llengua i la cultura catalanes determina que, com tot el jovent d'aleshores, el nostre escriptor rebés una educació migrada i castellanitzadora. Com molts dels poetes mallorquins de les generacions de postguerra, Riera fou influït per la Generació del 27, que va conèixer quan era estudiant universitari. Fruit de la lectura d'aquests autors, sobretot de García Lorca i Vicente Aleixandre, fou l'escriptura de diversos poemaris en castellà que serviren per a l'elaboració del recull *Inventario previo*, que restà inèdit. El contacte amb altres autors mallorquins de la postguerra (Jaume Vidal Alcover, Josep M. Llompart, Llorenç Moyà, etc.) el portà a escriure en la llengua pròpia, el català, i en 1957 inicià la redacció de *Poemes a Nai* (publicat en 1965), llibre que el donà a conèixer i encetà la seva obra definitiva. D'aleshores ençà ha publicat un conjunt de cinc volums de poesia, cinc novel·les i un llibre de contes, a més d'unes versions al català de poemes de Rafael Alberti (*Poemes de l'enyorament*, 1972). Amb aquests llibres ha obtingut guardons tan importants com el Premi "Ciutat de Palma", el Premi de la Crítica de "Serra d'Or", el Premi Nacional de Narrativa Catalana, el Premi de Literatura Catalana de la Gene-

ralitat de Catalunya, etc. Nogensmenys, l'escriptura és una feina que complementa amb la promoció d'empreses culturals i literàries a Manacor, de la qual sobretot cal destacar les col·leccions de llibres "Tià de Sa Real" i "El Turó", engegades i consolidades gràcies a la seva empena i gestió.

Pere Rosselló Boyer
de "Panorama amb home", 1990

En abordar la lectura de *Tots els poemes*, pot ser una ajuda a la comprensió el fet de dividir el material en tres grans blocs, constituït el primer pel primer llibre, *Poemes a Nai*, el segon pels tres llibres següents, *Biografia*, *Paràbola i clam de la cosa humana* i *La bellesa de l'home*, i el tercer pel cinquè i darrer, *Llibre de benaventurances*. El primer bloc és, ell tot sol, un dels moments més feliços i originals de la lírica catalana, un poema inspirat fins a perdre l'alè, una, com veurem, meravellosa i meravellada troballa. El segon bloc és una llarga etapa de conquesta de la pròpia veu, un escalonat d'assoliments, amb marrades i salts endavant, que confirma la veu del poeta i ordena el seu món, antesala del tercer bloc, de plenitud, on amb la perfecció i amb la bellesa de *Poemes a Nai*, la paraula poètica esdevé madura i conscient. on entona el cant amb la gravetat i la precisió d'un clàssic. Un camí líric doncs iniciat amb un llibre definitiu, prosseguit per una apassionada conquesta de la pròpia veu i del món, acabat just al moment d'assolir la maduresa. Vint anys de poesia inexplicablement estroncats, sense altra continuï-

tat aparent -el primer poema és de l'any 57, el darrer del 77- que un poema, ocasional però significatiu, datat de 1981. Abans d'entrar en una lectura més atenta, convé insistir en el concepte de camí. Com si no quedés prou clar, l'autor assabenta el lector que els poemes són publicats respectant «sempre fidelissimament l'ordre estricte de creació», i que «cada un d'ells és sempre conseqüència de l'anterior i principi generador del que segueix»; així, tota l'obra «s'aguanta, si s'aguanta, com les pedres d'un arc antic: per l'intercanvi de forces que és el resultat d'un curós arrencament sense fissures».

Xavier Bru de Sala
de "Panorama amb home", 1990

Quant a mi, que us firm en blanc
l'acceptació prèvia de la vostra futura sentèn-
[cia,
cal que sapigueu
que és des de vosaltres des d'on vull salvar-me,
però a mitja veu:
d'enmig de la teringa de resultats possibles,
dic fort que serà prou, per a justificar-me,
que en passar el meu taüt,
algú, d'entre vosaltres,
discretament recolzat al cantó més mesquí del
[poble,
en veure'm allunyar com una pluja magra,
mentre es palpa més fosca arreu de la persona,
es senti entotsolat, per un instant, com el que
[perd una eina
i en girar-me l'esquena, decidit a anar enllac,
digui de mi, com el que escup la llosca:
-Era dels nostres: caldria no hagués mort.

Miquel Àngel Riera
de "La bellesa de l'home", 1972

(Ve de la pàg. 15)

Dia 7 de juliol va combregar per primera vegada en Xavier Leal Messeguer, fill d'en Ramir i na Manuela, que vetlen per la nostra salut. Enhorabona

El mateix dia 7 també va combregar en Rafel Genovart Melis, fill d'en Martet i na Meneta. La nostra més cordial enhorabona.

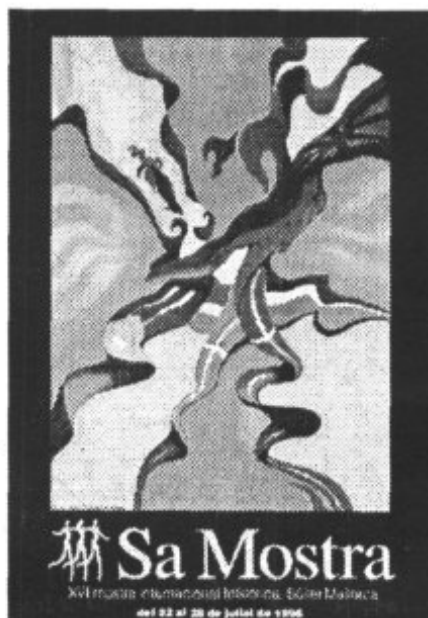
Dia 4 de maig -perdonau pel retràs- feren l'esclafit en Jaume Amer Galmés i na Margalida Sureda Estela. Enhorabona.

Mostra Internacional folklòrica de Sóller

El dia 26 de juliol, continuant un costum iniciat ja des de fa anys per l'Escola de ball de Sant Llorenç, ens va visitar el "Grupo de Folklore da Casa do Povo", de Madeira, Portugal. Vegem què diu d'ells el programa que ens facilità la Mostra:

"Avança Santo Lourenço" deien els navegadors quan s'apropaven a aquella punta, amagada per la mar. Aquella punta va prendre el nom de Ponta de Santo Lourenço, el mateix que tenia l'embarcació en la qual navegaven els descobridors. Des d'allà es veu una població que contrasta amb les altres de la regió, pel seu aspecte àrid i agrest. És o Caniçal, vila a l'extrem est de l'illa de Madeira abans molt isolada amb un únic accés per mar.

A la dècada dels 50, la població de o Caniçal s'enllaçaper via terrestre amb el poble de Machico. Avui dia, l'accés a la vila es realitza fàcilment a través d'un túnel ample. El poble és molt visitat durant l'any, i té per atracció el

aisatge, el marisc i una petita platja d'arena -Praíha-, única en la regió.

Ara, tal com abans, gran part de la població es dedica a la pesca, però la zona franca i industrial de Madeira va dur altres opcions de vida que han

canviat molts hàbits de vida tradicionals del poble.

Amb el desig de mantenir vius costums d'aquest cantó de l'illa, altre temps aïllat i amb característiques molt pròpies, sorgeix el "Grupo de Folklore da Casa do Povo" de o Caniçal, inicialment anomenat "Grup Cultural e Recreativo do Caniçal".

Aprofitant fonts orals i altres vies d'informació, el grup es va dedicar a fer una investigació sobre músiques, cançons, balls i vestits tradicionals.

El grup es va presentar oficialment el mes d'abril de 1993, encara que com a "Grup Recreativo" funcionava des del 1991. Es compon de 39 membres amb edats compreses entre els 10 i els 68 anys. La majoria de membres són joves estudiants. En aquest moment el grup actua amb quatre instruments de corda (rajoes, viola de arame, braguinhas), amb instruments de percussió (bombo, ferrinhos, pandeiro, brinquinho i sofia) i també l'acordió.

Lira d'Or

Juliol 1996

Coordina: **Jaume Galmés**

Joan Duran

D'Apoteosi del cercle (inèdit)

IX

Talment el gas que es desprèn del metall
reverberat de terra incandescent,
així la nit em neix de mans i llavis,
i em ressitua al límit de nosaltres:
un lloc estrany d'extinció i bellesa,
de força i de no-res, que s'enfosqueix
per tal d'incloure la nostra figura
dins un producte final de substància.
Sembla que no ens pertany, aquesta fita,
ni el seu govern: només un usdefruit
ens és permès, puix que en som part i nucli.
Mes aquest rèdit el cobram de nit
sempre, perquè és la nit la que ens anima,
i és en ella que el verb adquireix cos,
i que assajam noms gràcils de deriva,
i que una veritat diversa ens diu
el fil per córrer el laberint del somni.
Després, la nit allibera una corda
que ens obstrueix la gola i que ens obliga,
suspesos, a guaitar un vell panorama:
allà mort, però aquí els nostres cranis,
els ulls, els sexes. Tot, amb un propòsit.
I consentim de bon grat aquest ordre,
perquè, al final, la terra és més tenebra
que carn, més nit que idea de nosaltres.

X

Guaita'm la màscara: el junyell que aplega
somni i raó, just per representar
l'ambició lenta del propi nom
(un gropellós monòleg a termini
de fossa: aquest serà el més celebrat
dels meus treballs, la meva epifania
de total home i màscara plural).
Sóc nòmada en idea, i tanmateix
sé que a la vida no li cal ser bella,
ni recta: en té prou de ser, justament,
vida, el batec comprovable en el múscle.
Només puc oferir un sentiment màxim
i un doll espès de terra per divisa,
com una bolla sòlida i humida,
un punt viscosa, que va prenent forma
de veritable paraula, d'autèntica
ira embossada en el fang del silenci.
Voldria dir que visc, per excusar-me
d'haver tintat els dies amb el roig
agrumollat d'aquestes passes meves,
que vaig donant amb peus de terra dintre
terra, a favor de terra, i a propòsit
de terra. Sóc, probablement, un neci.
Però conec, com conec una mare,
que l'arrel m'ha de créixer en la memòria.

TEMPTACIÓ DE L'ABISME

"Coneixiem els cercles i la seva tendència
al vertigen..." Ingenus! Tal vegada la mort,
per aquest joc, havia d'esser-nos menys barroca?
Tots contenim un punt de llum viva en recerca.
"Perplexos la notàvem oculta dins les nostres
mans, rara com un pit sota còdols i grava".
Mes no importa la llum tant com el seu projecte,
i, com les ales d'Ícar, més desfetes com més
a prop del sol, els nostres fracassos faran senya
d'una proximitat amb el nom que perdérem.

PRIMERA EXHIBICIÓ DEL CINEMATÒGRAF

Neixien de la fosca la llum i la figura,
i una educació nova de l'espai buit.
S'il.luminava el segle com un dolor de màquina,
com un ull dividit amb acer. L'horitzó
partia, per estendre's i altre cop concentrar-se,
des d'un concret rectangle de tela blanca i viva:
rara promesa en clau d'esguard, llum en espera;
de sobte, el moviment. Gran pasme, i un que exclama:
"Caldrà morir per més saber, en els anys que vénen.
El grotesc i el sublim ja hi han estampat rúbrica".

Sebastià Alzamora

Prejudici i judici

El prejudici, allò que creim o hem sentit a dir d'algú, aqueixa suposició apriorística que, per molt adjectiu filosòfic que dugui darrera, no deixa de ser suposició, mata, ja d'entrada, aquell algú. El dubte cartesià, la revocació de tot, excepte que jo pens i que hi ha un Déu, té també, ultra un valor ontològic més enllà de qualsevol dubte, alhora un petit apartat pràctic, pràctic per a filosofar i pràctic per a dur a terme amb més desimboltura la nostra relació amb els semblants: parlem, evidentment, de realitzar l'increïble esforç (car n'és un, d'esforç, i no dels més petits precisament) d'eliminar tot prejudici a l'hora de considerar un individu donat. L'experiència es revela com a fascinant, fins al punt que és l'única manera de conèixer tal com coneix la Natura, és a dir, directament i prístina. És, certament (amb perdó de Descartes i amb mínim consentiment de Spinoza, o potser més i tot), l'únic mitjà, cas que sigui realitzable (i les Meditacions Metafísiques se n'adonen prou de com estam limitats), d'obrar com l'aigua que surt de la font en el moment que surt de la font. No sé, repetesc, fins a quin punt aquesta operació és possible, però, en l'estat conscient o de vigília, d'aquí que la Primera Meditació faci tot l'aspecte d'una ensonyació, d'un estat de *rêverie* no gens lluny del món fantasmagòric de les visions de Gérard de Nerval a la seva Aurèlia. Per tot això, es pot concloure que aquest nivell de percepció sigui donat, paradoxalment, als somiadors.

Fins i tot el judici tot sol és ja un impediment a l'accés a aquesta via privilegiada de veure-hi clar en el sentit que volguéssim igualar-nos amb la Natura, però sí que, ensonyacions al marge, és, acceptant-ho, almenys en el pla material i com a estat permanent, el menor dels mals. Ens ha tocat ser homes? Doncs endavant, siguem-ho al màxim, esforcem-nos en aqueixa virtut (en l'accepció grega pre-cristiana: la virtut de la planta, créixer amb el màxim de vigor i de bellesa; del pilot de naus, fer que la nau arribi a bon port), si és que algú pot saber mai en què consisteix.

Jaume Galmés

Poemes 96

La capsa on visc
és un recer segur.

No em manca res
-tret d'aquests ulls
que em miren des de fora-.

No em manca res
-gosar poder fugir
d'aquesta cova!-.

Murs de cartró.
M'aboco al tros de llum
i crido: Roba'm!

No riguis
si vols ploure.

No amaguis
la tempesta
rera la calma amable
del sol del teu somriure.

No et neguis
la ferida
per por a ferir si crides.
No t'empassis la fel.

Troni la teva veu
enllà dels núvols!

I plou,
plou si vols ploure.
I esquitxa-ho tot de tu.
I viu,
sense manies.

La piga

En Pep pica l'ullet
a la noia tan prima
que pren la poma al punt
que un altre l'endevina.

Demà no durà bragues
a sota les faldilles
-les hi cuinarà al forn,
les pomes i les pigues-.

Cada piga al seu cos
el punt i a part dels dies.

Morella
castell enrunat,
plaça de bous,
berenar amb pernil del bo,
birres, primeres dames
i caramels pels avis.

No res, fora muralla,
tret de l'amor, és clar,
tret d'en Gregori, oi Jordi?

No res tret d'aquests murs,
i el nas ben encastat
a la terra polsosa
dels pares i dels avis.

I el cor ben enllotat
i el teu amant tan lluny
i el silenci tan gran.
Són alts,
massa alts, els murs!

Morella
castells enrunats,
pedres.

I, noi,
tampoc el teu amor
no té ales.

NAIXEMENTS

* Dia 21 de juny va néixer a sa Coma en Sergi Brunet Vallcaneras, fill de n'Antoni i na Maria Antònia. Salut!

* Dia 2 de juliol va veure la llum per primera vegada un nou llorenç: n'Ivan Aguilar García fill d'en Manuel i na Carmen. Enhorabona.

* L'endemà, per no quedar enre- ra, va tocar el torn a una carrionera, na Maria Gomila Servera, filla d'en Joan i na Catalina. Que la vegem casada.

* El dia 7 tornaren reprendre els llorençins amb na Laura Casado Suárez, filla d'en Juan Carlos i na Maria. Salut!

* I l'endemà, tornem-hi torna-hi, va tocar el torn a una altra carrionera, n'Eva, filla d'en Miquel Pons i na Belén Fernández. Salut i força!

* I els de Sa Coma no volgueren fer l'empegueit i el dia 11 dugueren de Paris na Cristina Bergas Nadal, filla d'en Josep i na Catalina. Enhorabona!

DEFUNCIONS

* Dia 28 de juny ens va deixar na Francisca Rigo Riera, que durant tants d'anys havia estat la telefonista de Sant Llorenç, abans que s'auto- matitzàs el servei. Tenia 85 anys.

Que poguem pregar molts anys per ella.

* El dia 20

de juny va morir na Maria Nicolau Montserrat quan només comptava amb 58 anys d'e- dat. També era co- neguda com na Maria de sa Pun- ta. Que descansi en pau.

* Dia 12 de juny va morir a S'Illot en Karl Wilhelm Hartmann, un alemany

de 55 anys. Descansi en pau.

* El dia 21 de juny va morir un altre alemany a S'Illot, en Willi Karl Otto Hermann Reinecke, de 61 anys.

* I dia 29 de juny encara en va morir un altre, en Hans Martin Müller, de 52 anys. Descansi en pau.

* Dia 3 de ju- liol va morir en Se- bastià Llodrà Llo- drà, ne malnom Caron, que va te- nir la primera ga- solinera del poble, al carrer Major. Tenia 68 anys. Al Cel sia.

* Dia 8 de juliol va tocar el torn a un altre llorenç, en Jeroni Salas Calden- tey, de 75 anys. Descansi en pau.

* I l'endemà a una llorençina de 87 anys, na Mariaina Aguiló Cortès, Milorpa, que s'havia dedicat a matar ani- mals per compte d'altri. Al Cel sia.

* El dia 13 de juliol va morir na Margalida Roig Riera, de Son Trobat, als 79 anys d'edat. Al Cel sia.

* Dia 23 de juliol va acabar els seus dies en Joan Vives Sureda, més conegut p'en Per- llonga. De jove ha- via fet de barber durant molts anys.

Que poguem pregar per ell.

COMUNIONS

Damunt aquest línies teniu n'Antoni Soler Aguiló, que va combregar el dia 17 de juny, retratat amb el seu germà Francesc.

I damunt aquestes na Marta Ca- brera Bauzá i el seu germà Xavier.

(Continua a la pàg. 10)

Viatges Ultramillor

Agència de viatges del grup A - títol 999

Carrer del Sol, 19
tel. 585720
Cala Millor (Mallorca)

Crònica d'un acomiadament anunciat (i II)

Benvolguts lectors:

Aquest escrit pretén ser la continuació del que es va publicar en aquesta mateixa revista el mes de març d'enguany, en què es parlava de l'acomiadament, en aquells moments pressumptament improcedent, que vaig patir essent treballador social de l'ajuntament de Sant Llorenç.

Des d'aquell dia han passat 4 mesos, quasi res, i el tema s'ha resolt amb el pagament per part de l'Ajuntament (amb el doblers de tots voltros i meus), de la quantitat d'1.114.740.- ptes. brutes, a dia 7 de juny de 1996, la qual cosa significa que encara s'incrementarà pel temps passat des d'aquell dia fins al dia en què l'Ajuntament comunicà al jutjat que optava per pagar-me; això suposarà unes 300.000.- ptes. més.

He volgut adelantar la notícia per tots aquells lectors que no vulguin seguir endavant en la lectura d'aquest escrit, que tal vegada sigui un poc llarg.

Cal reprendre, així, la descripció dels fets al mes de març de 1996:

Març 96: Aquest fou el mes en què vaig esser acomiadat. Vaig trobar advocat, el Sr. Sebastià Rexach, vàrem presentar la reclamació prèvia davant l'Ajuntament perquè reconsiderés la seva decisió, ja que incorria en un acomiadament improcedent, i vaig presentar 611 firmes davant l'Ajuntament per reforçar la reclamació.

Abril 96: l'Ajuntament ens comunica que no té en compte la nostra reclamació ni les firmes, ja que, segons ells, tot el que havien fet era legal i no podia reclamar la meua plaça perquè no havia accedit al lloc de feina "mitjançant una oferta de col·locació pública i uns sistemes de selecció basats en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat".

Dia 15 d'abril presentem davant el jutjat del Social de Palma la demanda de reclamació per acomiadament improcedent, basant-nos en els següents fets:

1r.- Que els dos primers contractes amb l'Ajuntament eren il·legals i fets en frau de llei.

2n.- Que no concorria cap causa legal per acabar el meu darrer contracte: Finalització dels serveis socials a l'Ajuntament, cosa, per cert i per sort, que encara es dona; retorn de l'anterior treballador social, cosa que no s'ha donat a hores d'ara;

convocatòria d'oposicions o concurs per accedir a la plaça, encara que fos de forma temporal i/o interina.

3r.- Que s'ha cobert de bell nou la plaça sense emprar els procediments legalment establerts, motiu pel qual jo no podia reclamar la meua plaça. És a dir, jo no puc reclamar el meu lloc de feina perquè no hi he accedit de forma del tot legal, cosa que en part hi estic d'acord, però llavors ells cometien el mateix error i agraïvi comparatiu i contracten una persona botant-se tots els "seus principis".

4rt.- Que el darrer contracte era formalment il·legal.

5è.- Que havia treballat sense interrupció des del dia 22 de novembre de 1993 fins al dia de l'acomiadament.

Finals abril 96: El jutjat ens comunica que ha acceptat la nostra demanda i ens cita pel judici el dia 7 de juny de 1996.

Maig 96: Es desenvolupa la difícil tasca de cercar proves i testimonis per demostrar sobretot els punts 3, 2 i 5 dels fets anunciats anteriorment.

Resulta que quan treballava a l'Ajuntament era pràctica habitual i coneguda per tots, almanco dins la famosa àrea socio-educativa-cultural (treballadors, responsables tècnics i polítics), que en els períodes entre contracte *chapuza* i contracte *chapuza*, generalment uns dies, el treballador seguia treballant sense contracte, i més tard els recuperava amb vacances. Evidentment jo vaig treballar durant aquests períodes, com és normal, però amb no poques dificultats vaig poder demostrar amb actes de reunions a què havia assistit, amb certificacions de diferents organismes, etc., que havia treballat.

Coment això perquè curiosament el desconeixement per part de l'Ajuntament actual d'aquesta pràctica serà un dels motius pels quals no se'm torna acceptar al meu lloc de feina. Vaja una pardalada!

Per demostrar que no hi havia cap causa legal per acabar el meu contracte i que s'havia contractat una altra persona per ocupar la plaça de treballador social, necessitava algú de dins l'Ajuntament, de l'oposició, i que no hagués tengut res a veure amb la meua contractació. Evidentment, el més indicat era en Toni Sansó; vaig tenir els meus dubtes per plantejar-l'hi, però l'hi vaig comentar. Record les seves paraules:

Clar que vull esser testimoni, ho faria per tu i per qualsevol altre, perquè quan les coses estan mal fetes hi estan, i prou.

Juny 96: Dia 7 era el judici. El primer que voldria destacar és la sorpresa que se'n va dur el batlle quan va veure en Toni Sansó als passadissos del jutjat. Li va dir: *És que ets per tot...!* i jo li vaig contestar que en Toni és com l'Esperit Sant.

Ja dins la Sala, el primer que va demanar el jutge a l'Ajuntament era a veure què feien allà, quan no tenien res a defensar, ja que els fets eren molt clars, i que s'hagués pogut arreglar abans sense necessitat dels jutjats. L'assessor jurídic de l'Ajuntament va dir que ho sabia, però que tenia ordres del consistori d'arribar fins a la sentència, cosa que reafirmava el batlle. La situació em va sorprendre. No em podia creure que estàs en el judici: noltros recordant fets i ells donant-nos la raó en tot.

També va ser molt curiós quan la nostra part va dir que teníem un testimoni per demostrar alguns fets, i el batlle va botar dient que no era necessari que entràs, ja que ens creien en tot el que dèiem. Es veu que en Toni Sansó els deu fer por...

En vint minuts n'havíem sortit, i en principi la meua impressió era que havien guanyat a l'Ajuntament per golejada clara i rotunda. Però més tard i més fredament, vaig analitzar l'actuació de l'Ajuntament i vaig arribar a pensar que allò era una tàctica decidida a darrera hora en veure en Toni Sansó com a testimoni, per evitar que sortissin al judici altres temes més greus relacionats amb la situació laboral dels treballadors de l'Ajuntament.

Així idò, vaig viure i visc encara una situació de sentiments contradictoris, que com diria en Miquel de la ferreteria: *has quedat content i fotut.*

Només calia esperar la sentència del jutge, de la qual en vaig tenir coneixement el dia 30 de juny. La sentència es pronuncïava en aquests termes:

1r.- Admetia els fets fonamentals de la demanda, provats documentalment, i comentats amb anterioritat, i admetia també la prestació sense interrupció del servei provada per altres documents.

2n.- El primer contracte el classificava de "dubtosa legalitat" per uns motius que no cal especificar.

3r.- Donat el tipus de contracte que

tenia (eventual, per atendre circumstàncies de mercat) l'Ajuntament no em podia contractar per més de sis mesos, cosa que va fer renovant-me per altres sis mesos més. Aquest fet, qualificat d'il·legal, em converteix en treballador amb contracte indefinit. A més, diu que aquesta condició de treballador indefinit *ja no es pot alterar mitjançant posteriors contractes*.

4rt.- El darrer contracte "per obra i servei", també incorre en frau de llei.

5è.- La subscripció d'un conveni amb l'INEM, per part de l'Ajuntament, no justifica el meu acomiadament.

6è.- Declara l'acomiadament com a improcedent, i condemna l'Ajuntament:

A què a la seva elecció, i en el termini de cinc dies des de la notificació de la sentència, se'm readmeti en el mateix lloc de feina i amb les mateixes condicions, o se m'indemnitzi amb 591.150 ptes., i en qualsevol cas, m'aboni els salaris deixats de percebre des del dia del meu acomiadament fins a la comunicació al Jutjat de la decisió de l'Ajuntament. A 7 de juny, dia en què es va dictar la sentència, la quantitat pujava a 523.590 ptes. També tenia la possibilitat de recórrer la sentència.

Juliol 96: l'Ajuntament reb la sentència oficialment el dia 11, i el dia 15 se celebra una comissió de govern en la que es tracta aquest tema i s'acorda per unanimitat acatar-la, argumentant:

- Que desconeixien que hagués treballat en períodes que no tenia contracte.

- Que a un lloc de treball de l'administració pública només s'hi pot accedir mitjançant oferta de col·locació pública, i amb sistemes de selecció basats en principis d'igualtat, mèrit i capacitat, circumstàncies que no es donen en el meu cas (ni en els d'altres, molt recents). Donat tot això opten per pagar-me la indemnització i comunicar-m'ho, cosa que fan el mateix dia 15 a través de la policia local.

Per sorpresa meua, per la seva rapidesa, el dia 17 de juliol m'adono que el dia anterior ja havien fet el pertinent ingrés pel meu acomiadament. Encara hi manca una part, no ho oblit, ni ho oblideu. Això es diu "voler llevar-se el mort de damunt com més aviat millor".

Pensaments i interrogants en veu alta

Poble: l'opinió de 611 persones no

va ser tenguda en compte per l'equip de govern. Això em ratifica en la idea que tenc dels polítics: només et fan cas i volen saber la teua opinió quan et necessiten, és a dir just abans d'eleccions. Per què al poble hi ha gent tant dolenta, que tenint la raó encara et volen mal a tu, i als més propers a tu? Ditxosa enveja i rancúnia!

Treball i administració: Acceptar una forma d'accés a l'administració pública no massa legal no és un problema del treballador, sinó de la política de col·locació de l'administració. Per què els criteris d'accés són diferents per uns que pels altres? Serà que fan el que els interessa? On són els famosos criteris d'igualtat, mèrit i capacitat? Per què encara existeixen procediments d'èpoques que més val no recordar?

Polítics locals: Per què hi ha certs polítics que es desenten de certes qüestions compromeses, i es dediquen a deixar passar el temps i únicament cobrar? Varen esser elegits per això, encara que estiguin a l'oposició? Per què el batle no ha fet servir el seu "poder", per tornar enrera i aturar aquest procés, i no ha exigit responsabilitats a la causant política d'aquest afer, na Jerònia Mesquida? Per què el batle, demana amb tanta insistència la sentència? Quina utilitat i/o profit polític, en pot i/o en vol treure? Per què no "deixaren entrar" en Toni Sansó, al judici? Per què ningú ha obert la boca ni m'ha donat mai cap explicació convincent i real sobre el meu acomiadament? Per a mi ja els ha passat el moment de fer-ho, que era el judici. Per què alguns polítics de l'equip de govern em volen fer creure que no saben res del meu tema, quan les decisions, segons les actes, són preses per unanimitat? Per què no s'ha arribat a una situació consensuada, en la que jo hagués ocupat la plaça fins a la convocatòria d'oposicions, i així no haguessin hagut de pagar dos treballadors, quan només en treballa un?

Jerònia Mesquida: Per què el poc interès de la regidora cap a les coses importants dels serveis socials? Serà que no interessen gaire, i que els usuaris d'aquests serveis són poc importants? Recordo que els serveis socials són un dret social per a tota la població. Per què hi ha interferències constants en la meua feina, i fins i tot fa feines que hauria de fer jo? Per què no té gens en compte la feina realitzada amb els

usuaris i sempre vol imposar el seu criteri? De què serveix una regidora si quan hi ha problemes i novetats amb els seus treballadors no dóna per res la cara? Record que no he tornat veure na Jerònia des del dia 4 de març, i la veritat és que no en tenc cap gana! Per què li consenten contractar dues treballadores socials més de cop i volta, a més sabent qui són? Per què atorga part de les meves funcions a la nova treballadora, sense comunicar-m'ho, i aprofitant l'aviñentesa que estava malalt?

Tècnics: De què serveix tenir i pagar secretaris, assessors, gestories, si primer ells no són capaços de detectar il·legalitats, i/o segona, els polítics no els fan ni puta cas? (Amb perdó). Proposo contractar el meu advocat!

Cap d'àrea: Maria Bel Sanxo: Per què serveix una cap d'àrea si no informa els polítics del que passa amb els seus treballadors? Ho dic pels dies treballats sense contracte. I si no fos errada seva, per què els polítics, que són pràcticament els mateixos de fa uns anys, diuen que no ho saben? Per què no es preocupa més de la informació i relació amb els seus treballadors, quan hi ha coses que els afecten directament, i a més es poden considerar com a greus? Per què "fugen" de la feina, posant excuses, quan saben que han de passar "coses grosses"?

Sindicats: Per què els representants sindicals i sindicats, no obrin boca, o s'excusen sense fonaments, davant un fet com aquest? De què serveixen, per què els hem de pagar? Serà que els sindicats i els representants a l'Ajuntament en concret, ja fan la rosca als empresaris?

Doblers: Per què s'ha de pagar la meua indemnització amb els doblers de tots voltors i meus, quan hi ha responsables ben clars i identificats?

Evidentment hi ha molts altres interrogants i pensaments, i tenc la impressió que tenc moltes respostes als aquí plantejats, però pens que no és prudent fer determinades afirmacions degut a factors personals que algun dia esper poder treure a la llum sense por. Ah!, això sí, com em va dir na Maria Bel Sanxo quan li comentava el què pensava de la seva feina: *això són opinions teves!* És a dir, meves, i no comptaven ni compten per a res, ni ho pretenc.

Només resta donar les gràcies a to-

tes aquelles persones que m'han ajudat i donat suport. No puc donar noms perquè segur que me'n deixaria alguna, i llavors ja se sap el què passa, però sé cert que cadascuna d'aquestes persones se sentirà identificada i es veurà escrita en aquesta llista

imaginària. De debò, MOLTES GRÀCIES.

Als polítics, tècnics, i altres persones directa o indirectament responsables del meu acomiadament, només els vull dir que haurien de tenir VERGONYA del que han fet o han consentit, i que esper i desig que

la inevitable roda de la vida els col·loqui, més prest o més tard, al lloc que es mereixen, que evidentment, segons el meu punt de vista, no és d'allò més agradable.

Josep Galmés i Jaume
Sant Llorenç, juliol 96

Estudi sobre l'esport local

Antoni Lluís Servera Santandreu

Durant els quatre anys que de moment he cursat a l'INEFC de Lleida, molts han sigut els treballs d'investigació que he confeccionat, però cap d'ells era extrapolable a la dinàmica de la vida d'un poble. Aquest curs que acaba de finalitzar, i contestant a l'obligatorietat que suposa superar l'assignatura de *Legislació, organització i administració de l'esport*, s'obrí una porta per conèixer amb una mica més de profunditat quina és la realitat esportiva de Sant Llorenç.

El fruit és un treball que intenta ordenar de manera lògica i estructurada les dades que els diferents responsables de tots els clubs i associacions esportives m'han facilitat; per tant, una característica és comuna a totes les dades: l'objectivitat i fiabilitat en què han sigut preses. Per tant, un objectiu és el que seria el resum d'aquest treball: donar una visió objectiva del què passa al nucli de Sant Llorenç en referència a l'esport.

De tot l'estudi, la part que pot tenir més interès per als lectors de Flor de Card és el que es refereix a la població esportiva participant, encara que el treball vagi molt més enllà i també estudiï aspectes com el volum d'activitats, les instal·lacions, els recursos humans i publicitaris, l'organització directa i la capacitat econòmica.

Per començar, pot ésser molt definidor explicar el què hem entès per població esportiva participant: "Totes aquelles persones que realitzen tres o més hores setmanals d'activitat física durant la major part de l'any, i ho fan en una institució local o per via del servei municipal d'esport". Així, considerem que de les vuit institucions/clubs que tenim a Sant Llorenç, sis compleixen les condicions, i que de les activitats organitzades pel servei municipal d'esports, les activitats que ho compleixen són l'esport escolar i la gimnàstica per adults.

Així, cada un dels clubs/associacions que entren en la nostra definició aporten el següent nombre de participants:

Bàsquet Mestre Guillem Galmés

Infantil	12 nines
Cadet	12 nines
Júnior	12 nines
Total	36 nines

Bar Pibe

15-20 anys	2 homes
21-25 anys	1 home
26-30 anys	2 homes
31-35 anys	2 homes
36-40 anys	2 homes
Total	9 homes

Club Pesca Sant Llorenç

7-11 anys	3 homes
12-20 anys	-
21-25 anys	3 homes
26-35 anys	14 homes
36-45 anys	20 homes
46-55 anys	24 homes
+ 55 anys	8 homes
Total	72 homes

Club Deportivo Cardassar

Alevins	22 homes
Infantils	19 homes
Cadets	19 homes
Juvenils	23 homes
20-25 anys	6 homes
26-30 anys	3 homes
Total	92 homes (i 11 externs)

Penya Esportiva Cardassar

20-25 anys	11 homes
26-30 anys	8 homes
31-35 anys	4 homes
36-40 anys	1 home
+ de 40 anys	1 home
Total	25 homes

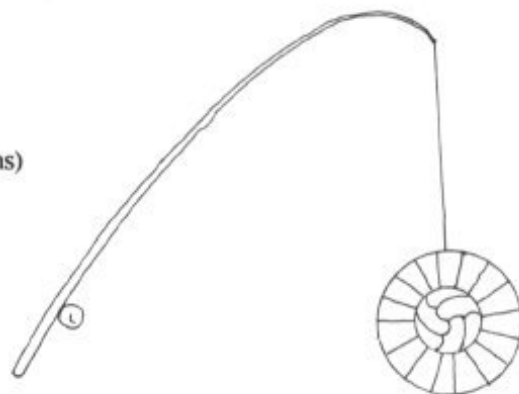
Societat de Caçadors de Sant Llorenç i Son Carrió

Aquesta societat no contempla els requisits per poder ésser considerada com a població participant, ja que no tots els seus membres es dediquen a la caça, i tampoc no són tots els qui surten de caça cada setmana.

20-30 anys	15
30-50 anys	80
50-70 anys	75
Total	170

Unió Ciclista Sant Llorenç

	practic.	no practic.
11-15 anys	1	1
16-20 anys	3	-
21-25 anys	6	1
26-30 anys	15	3
31-35 anys	7	3
36-40 anys	4	6
41-45 anys	5	5
46-50 anys	6	11
51-55 anys	6	11
56-60 anys	1	13
61-65 anys	2	4
66-70 anys	1	1
71-75 anys	1	-
76-80 anys	1	-
Totals	59	58

Esport escolar

	nins	nines
Fins 8 anys	17	7
9-11 anys	2	16
12-15 anys	20	30
Totals	39	43

Gimnàstica de manteniment

15-20 anys	9 dones
21-25 anys	12 dones
26-30 anys	14 dones
31-35 anys	6 dones
36-40 anys	6 dones
41-45 anys	3 dones
46-50 anys	7 dones
51-55 anys	5 dones
56-60 anys	7 dones
+ 61 anys	22 dones
Total	91 dones

D'aquesta primera bateria de dades, les nostres conclusions són:

-Per volum de participants i activitats, el Club Deportivo Cardassar és l'actualment més important en el sistema esportiu local.

-Hi ha clubs i associacions molts joves que estan en període expansiu, el que fa pensar en un increment del seu volum participatiu (Bàsquet Mestre Guillem Galmés i Club Pesca Sant Llorenç).

-Hi ha clubs i associacions que tenen les seves places participatives cobertes al màxim, i no disposen de capacitat per incrementar el seu volum participatiu (Pinya esportiva Cardassar i Bar Pibe).

-Exceptuant l'esport escolar (en el qual és obvi), no hi ha cap club/associació o activitat de caràcter mixt. Pareix que encara hi ha una clara diferenciació entre esports d'homes i de dones.

El pròxim pas va esser la construcció d'una piràmide d'edat de la població esportiva, a la qual també es considerà el sexe. Les dades del cens municipal de 1996 ens indicaven que a Sant Llorenç poble hi ha 2.903 persones, de les quals 1.413 (un 48'67%) són homes i 1.490 (un 51'33%) són dones, com a dades més rellevants.

La confecció de la taula de població esportiva participant queda així com s'assenyala en el requadre.

Aquestes dades obtingudes les compararem amb un estudi similar realitzat l'any 1990 per García Ferrando, i que abas-

edats	homes		dones		totals	
	nombre	%	nombre	%	nombre	%
0-5	0	0	0	0	0	0
5-9	20	17'07	7	6	27	23'07
10-14	64	46'71	46	33'5	110	80'29
15-19	47	26'05	21	11'64	68	37'7
20-24	27	13'63	12	5'93	39	19'3
25-29	35	14'57	14	5'83	49	20'41
30-34	20	9'66	6	2'89	26	12'56
35-39	16	10'39	7	4'5	23	14'8
40-44	15	10	3	2	18	12
45-49	19	11'5	7	4'24	26	15'75
50-54	18	9'67	5	2'68	23	12'36
55-59	4	2'7	7	4'72	11	7'43
60-65	7	3'45	10	5	17	8'45
+ de 65	-	-	12	1'71	12	1'71
totals	292	10'06	157	5'4	449	15'46

tava tot el territori espanyol. Les conclusions que s'extreuen són:

-El total de població que practica amb regularitat alguna activitat física és del 15'46%, el que consideram una xifra baixa comparada amb el 35% del total de la població que G. Ferrando ens indica en el seu estudi de 1990.

-Els percentatges per sexes són del 10'06% d'homes i del 5'4% de dones; per tant, molt favorable als homes.

-Si comparam aquestes dades amb les que ens dona Ferrando, veiem que la societat espanyola masculina practica amb major mesura alguna activitat física, aspecte que coincideix amb Sant Llorenç.

-En relació a les edats, Ferrando diu que l'interval 15-18 anys és quan es realitza més esport, amb un percentatge del 69% de la població. En aquest interval, Sant Llorenç es troba en un 37'7%, i no és el percentatge més alt de participació, sinó el de 10-14 anys, amb un 80'29%, que Ferrando no contempla en el seu estudi.

-Altres dades que destaquen de l'estudi és que no hi ha cap practicant masculí major de 65 anys, i si un percentatge de practicants femenines.

-Veiem com, coincidint amb el final de l'edat de poder practicar el bàsquet, el % femení de practicants baixa ostensiblement, i ja no supera en cap altre moment el 6% de participants.

-En la població masculina no ocorre aquest efecte, i el descens és més progressiu. Si volguéssim parlar d'un punt d'inflexió el trobaríem en una edat molt avançada, a l'interval de 55-59 anys.

-A l'interval d'edat de 0-5 anys no hi ha cap practicant regular, ni en la població masculina ni en la femenina. A l'estiu aquesta dada estaria alterada, ja que si hi ha participació d'aquest grup de població a l'escola d'estiu de natació.

-En relació al percentatge de població que posseeix una llicència federativa tenim que hi ha el 59% dels practicants que hem comptabilitzat que no en tenen de cap casta, i la resta, el 40'75%, sí que en té.

-Si comparam aquestes dades amb les de Ferrando i amb la nostra comunitat autònoma, veiem que tenim un % molt alt de federats en relació al seu estudi, que se situa als voltants del 21%, una de les més baixes d'Espanya. I si ho comparam amb la mitjana nacional sí que estam dins la mateixa línia, que ens dona un 38%.

Per acabar, vull agrair a tots els responsables de les institucions que m'han facilitat les dades la seva col·laboració i paciència. Són aquests: Pere Nebot, *El Pibe*, Mateu Bauçà, *Parrino*, Guillem Fullana, Joan Llull, Pep Galmés, *de Son Berga*, Joan Fornés, Miquel Jaume, *Comis* i Miquel Galmés, *Gento*.

Moltes gràcies a tots !

Aquest no és un anunci publicitari. És un anunci d'agraïment a tot el poble de Mallorca per la seva participació a la gran concentració del darrer 18 de maig a la plaça Major de Palma, a la Diada per Mallorca, la Llengua i l'Autogovern.

Gràcies als joves i als grans, als de Palma i als de la Part Forana, al món de l'empresa i al món sindical, als professionals, als ensenyants, als universitaris, al món de la cul-

tura popular, a l'església mallorquina, a les entitats veïnals i mediambientals, a les federacions de persones majors, a tots els mitjans de comunicació, als pares i mares d'alumnes, als centenars d'entitats i col·lectius que aportaren el seu nom i la seva feina per fer possible aquell gran dia. A totes les institucions que feren costat a la Diada i a la seva reclamació, l'equiparació autonòmica de les Balears amb les Comunitats Històriques.

Les entitats organitzadores, i l'Obra Cultural Balear com a entitat coordinadora, volem donar-vos les gràcies a tots. A aquells milers de persones que aixecàreu a l'unísson l'himmens Mosaïc Humà i a tots els qui, des de ca vostra, també en compartíeu l'esperit i la força.

*Gràcies a tots
i continuem endavant !*

Dijous 8

20.30 Concentració de nins i nines
a la plaça de l'Ajuntament
20.45 Passacarrers
21.00 Finals de dards
21.30 Contes clàssics
22.00 Pregó: Maria de la pau Janer
22.30 Inauguració d'exposicions:
-Pere Pujol a Ca ses Monges
-Filatèlia a Sa Nostra
-Projecte de la plaça a l'Escola nova

Divendres 9

20.00 Final de futbollet
21.00 Final de futbolí
21.00 Concert clàssic a l'església
22.00 Ball de bot

Dissabte 10

09.30 Xeremiers
10.00 Jocs populars i tradicionals
12.00 Festa infantil
15.00 Tir al colomí
15.30 Curses de bicicletes
20.30 Missa

21.00 Final de billar
21.30 Sopar Tercera Edat
23.00 Concert d'animals:

-Crancs
-Gossos
-Sopa de cabra

Diumenge 11

06.00 Concurs de pesca
10.00 Aeromodelisme
16.15 Futbol juvenil
18.00 Futbol 3ª divisió
20.00 Bàsquet femení
20.30 Final de dards elèctrics
21.30 Banda de música
23.00 Concert:

-Orquestra Tramuntana
-Geminis
-Tomeu Penya

Dilluns 12

19.00 Final de tennis infantil
20.00 Futbol de la Penya
21.00 Final bàsquet
21.30 Teresetes: en Joan Petit

23.00 Cursa nocturna

Dimarts 13

20.00 Final de tennis
21.30 Conferència de Joan Miralles
22.30 Teatre local: El botí

Dimecres 14

10.00 Natació
20.00 Busseig
21.30 Explicació del projecte de la
plaça Nova
23.00 Verbena de ball de saló
-Orquestra Cala Agulla
-Orquestrina d'Algaida
-Amigos

Dijous 15

09.00 Torneig de casting
10.30 Diada infantil
22.30 Concert
-Guillem Sansó
-Damià Timoner
-Joan Bibiloni
24.00 Focs artificials

Foto Lis Ignasi

informa que disposa per als seus clients de càmeres i material sensible del nou i revolucionari sistema fotogràfic "advanced photo system", i també del sue revelat.

foto Lis Ignasi: els millors articles per als millors clients

MOTS CREUATS

Horizontals: 1.-Adobar peix amb escabetx. Nom de lletra. 2.-Ministre de justícia que tenia el seu càrrec de fer les citacions, executar els embargaments, o bé d'executar les penes a què eren condemnats els reus. No vestit. Que no va depressa. 3.-Cent. Volandera. 4.-Pèrdua o feblesa de la memòria per efecte d'una malaltia o de la vellesa. Nom de la primera lletra de l'alfabet grec. 5.-Mil. Símbol de l'oxigen. Acer. El principi de derivar. 6.-Pasqua. Desig de menjar. 7.-Que té afinitats amb una altra cosa. Infant nat de poc. Consonant. Símbol del sofre. 8.-Suc de raïm fermentat. En certs jocs de cartes, cadascuna de les cartes d'un coll determinat per la girada o qualsevol altra convenció i que pel fet d'ésser d'aquest coll, venç les dels altres colls. En el tres buits següents, la quarta, la segona i la primera. Encès d'ira. Aparell per assecar figures, consistent en una perxa travessada perpendicularment per vergues primes on s'enfilen les figures. 10.-Impregnar de midó desfet en aigua. Cara del dau marcada amb un punt. 11.-Simitarra. Nom de lletra. Conjunció. La quarta. 12.-Consonant. Desitjar. Símbol del nitrogen.

Verticals: 1.-Guardacostes. 2.-Que gaudeix de bona salut. Mil. Confirmar. 3.-Coloració blavosa de la pell deguda a una aeració insuficient de la sang. Preposició. 4.-Indret on es fa bé una plan-

ta. Cent. Tros llarg i estret de roba. 5.-Símbol del bor. Arma llancívola usada antigament. Preposició. 6.-Que roman en el niu. Vocal. Símbol del fòsfor. 7.-Malmetre. Nota musical. Adolescent. 8.-Consonant. La segona. Vas de vidre. Nom de lletra. Consonant. 9.-Salsa d'all. Suc o rusc d'abelles. 10.-Humilitat. Terminació verbal. 11.-Ferida. Nom de lletra. 12.-Al rev., nom de la lletra Te. La primera. És el femení de l'adjectiu possessiu "son". Acte de dormir.

Solució: Horizontals.- 1.-Escabetxar. E. 2.-Saig. Nu. Lent. 3.-C. Arandella. 4.-Amnèsia. Alfa. 5.-M. O. Cer. Der. 5.-Pascor. Gana. 7.-Afi. Nadó; T. S. 8.-Vi. Atot. Oea. 9.-Irat. Arn. 10.-Emmidonar. As. 11.-Sabre. O. Ni. O. 12.-R. Aspirar. N.

Verticals.- 1.-Escampavies. 2.-Sa. M. Afirmar. 3.-Ciañosi. Amb. 4.-Agre. C. Tira. 5.-B. Ascona. Des. 6.-Ennienrat. O. P. 7.-Tudar. Do. Noi. 8.-X. E. Got. A. R. 9.-Allada. Arna. 10.-Redentor. Ir. 11.-Nafra. Ena. 12.-Et. A. Sa. Son.

BROU DE LLETRES

A C I J Q A M S G H S M U
H B A R S B P N J I A T N
U S C L D F T O R T N B U
E O E K V E C C R C T E P
N N D P L I L A T A J D R
I S F N O M A M K D O N A
S E R E R O P E S A I R
G R P E A T I O A M N B O
E V S A L A N S A E T E E
R E T S R C V A O R L D S
A R A R O N A S O L L A C
G A L G A I D A I N L L A
N Y O L E S P A E R Q E T

Ala, a cercar deu noms de pobles de l'illa de Mallorca.

Solució: Calvià, Porreres, Campos, Sineu, Artà, Son Servera, Algaida, Sant Joan, Inca, Sóller.

Maria Galmés

Telèfons

Ajuntament	56 90 03
	56 92 00
Polícia municipal	56 94 11
Polícia nacional	55 00 44
Cuàrdia Civil	56 70 20
Casa de Cultura	56 90 83
Unitat Sanitària	56 95 97
P.A.C. Son Servera	56 71 68
Ambulatori Manacor	55 42 02
Son Dureta	28 91 00
Escola	56 94 83
Bombers	55 00 80
Urgències	061
Jutge	56 90 46
Clavegueram	81 03 59
S.M.O.E.	56 95 49
Ca ses Monges	56 90 83
Funerària	52 60 53
GESA (oficines)	55 41 11
GESA (avaries)	84 33 33
Grua	55 03 44
Hisenda	55 35 11
Teatre de Manacor	55 45 49
Parròquia	56 90 21
Oficina Atur	55 20 81
Telèfon de l'esperança	46 11 12

*Joieria
Femenias*

*llestes de noces
objectes de regal*

*carrer del Rector Pasqual, 8
telèfon 679072
Sant llorenç des Cardassar*

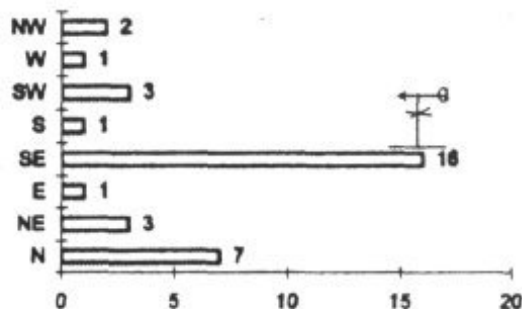
JUNY 96

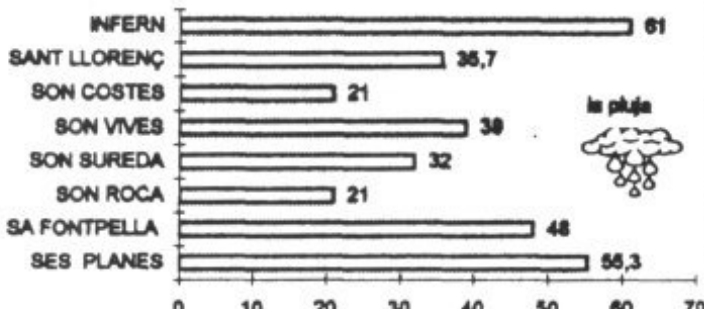
CA'N XESC
ESTACIÓ
PLUVIOMÈTRICA
B 480
S. LLORENÇ

RESUM COMPARATIU, ANYS 96, 95 I 94

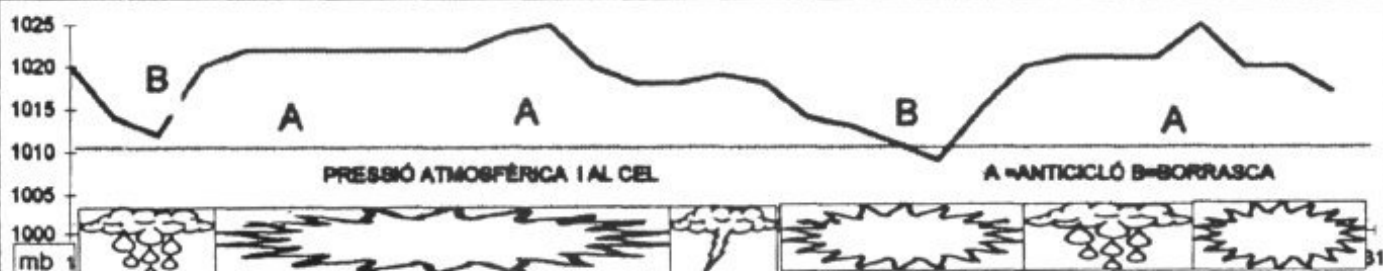
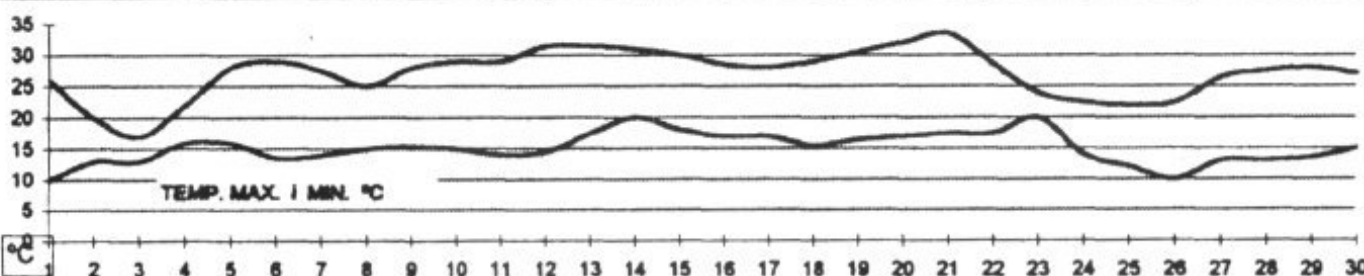
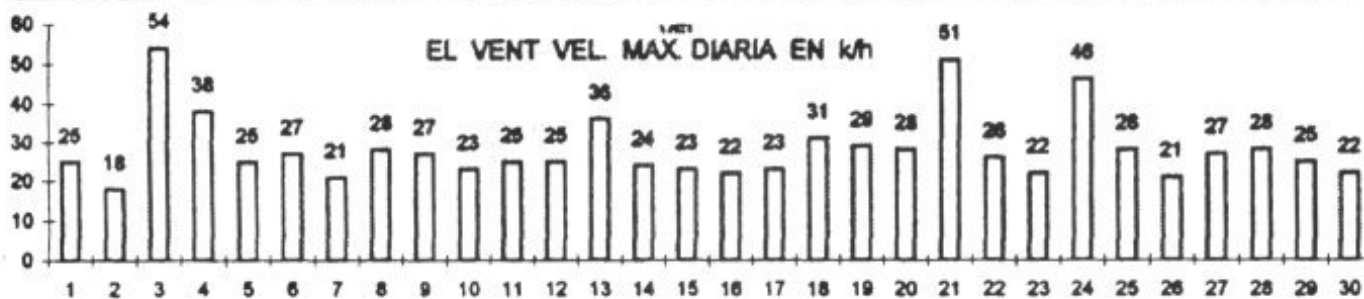
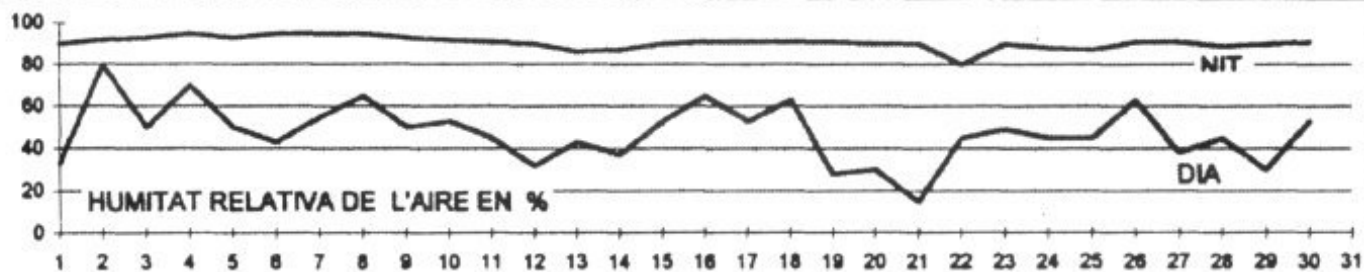
	96	95	94		96	95	94
CEL BEN CLAR	19	12	20	BOIRADES	0	0	0
CEL VARIABLE	8	12	9	GELADES	0	0	0
CEL COBERT	5	8	1	TEMP. MAX	33,5	31*	34
TEMPESTES	1	3	1	TEMP. MIN	10*	9*	11
PLUJA LM2	35,7	27	2,5	TEMP. MITJ.	21	20	21

EL VENT, A SANT LLORENÇ, (Nº de dies i direcció)

PLUJA ACUMULADA DESDE L'1 DE GENER285,2

L'antic, de pedra viva i rodó, en consonància amb el nom del barri, era molt més hermós; pel nou, de formigó i amb més boca, hi passa molt millor l'aigua. Quina llàstima no poder tenir les dues característiques alhora!

Per cert, el torrent comença a pa-

rèixer un femer, de tanta brutor que hi ha: herbes, pedres, branques de taronger, plàstics, crivells al jaç que amenacen amb descloscar-lo..., que si bé no basten per embossar els ponts, tampoc no està bé que amb les primeres bruses vagin a parar a la banda de l'Ebro.

Potser les festes siguin una bona època per donar-li un repasset.

Fotografia antiga: Biblioteca Mn. Salvador Galmés

Fotografia actual: **Jaume Sales**
Text: **Josep Cortès**

